

کارشناسان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» تشریح کردند

ایده ضرب سکه‌های جدید بانک مرکزی

چند روز قبل بود که محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی سیاست‌های جدید بانک مرکزی در حوزه طلا و سکه را اعلام کرد. بر این اساس بانک مرکزی ایران در تاریخ ۲۴ دی ۱۴۰۲ اعلام کرد که از روز ۲۷ دی ماه علاوه بر عرضه سکه‌های طلای جدید عرضه شمش طلا نیز در مرکز مبادله ارز و طلای ایران آغاز خواهد شد. سیاستی که در دهه ۹۰، در اواخر دوران ریاست جمهوری محمود احمدی‌نژاد و در دوره دولت سیزدهم و ریاست جمهوری حسن روحانی دنبال شد و خاطرات ناخوشایندی را برای فعالان این عرصه بر جای گذاشت. آنچه‌آنکه برخی کارشناسان می‌گویند این رویکرد و تکرار مسائل گذشته منجر به نتایجی یکسان به مانند قبل شده و صرفاً ذخایر طلا را کاهش می‌دهد. علاوه بر این با در نظر داشتن عدم ثبات ارزی و پیش‌بینی ناپذیری نرخ ارز در کشور نمی‌توان با اطمینان چنین اقدامی کرد و این روند نیازمند هدفمندی، برنامه‌ریزی و عدم زیرفروشی سکه است و البته کارشناسان معتقدند تداوم زیرفروشی در این مورد می‌تواند

با کاهش ذخایر بانک مرکزی و محدود کردن اختیارات آن قدرت را در دست سرمایه‌گذاران قرار دهد، بازی‌ای که معادله را به نفع سرمایه‌داران خواهد چرخاند. این کارشناسان معتقدند مداخله بانک مرکزی نباید یک طرفه باشد و این مداخله باید به صورت بازسازی انجام شود. طرف دیگر ماجرا نیز موافقان این طرح هستند که آن را بی‌عیب و نقص دانسته و معتقدند از ویژگی‌های مثبت آن این است که این طلاها از ذخایر بانک مرکزی نیست و همچنین تاریخ ندارد. این کارشناسان اعتقاد دارند ضرب سکه‌های جدید از سوی بانک مرکزی با تغییر سیاست‌های گذشته به کاهش التهاب و ترکیبند حباب در بازار سکه منجر خواهد شد؛ کمالینکه تاکنون نیز بازار متوجه و متأثر از اخبار این عرضه بوده و سکه کاهش قیمت قابل توجهی را از محل حباب تجربه کرده است. به نظر می‌رسد متنوعیت گواهی سربده طلا و همزمان ضرب سکه توسط بانک مرکزی با هدف ترکیبند حباب سکه انجام می‌شود و هدف آن مقابله با سفته‌بازی در بازار طلا و سکه است.

منابع ضرب سکه از خزانه نیست

محمد کشتی‌آری، کارشناس بازار طلا در گفت‌وگو با «فرهیختگان» عنوان کرد: طرح جدید بانک مرکزی مبنی بر ضرب و عرضه سکه آثار منفی ندارد و همه اثرات آن مثبت است. این امر منجر به توقف سیر صعودی قیمت

سکه شد، علاوه بر این حباب سکه که روند افزایشی داشت به محض انتشار اطلاعیه واگذاری سکه‌های جدید در اتاق طلا و ارز سبب سیر نزولی و ریزش حدود دو میلیون و ۴۰۰ هزار تومانی نرخ سکه شد. بررسی‌ها نشان می‌دهد حباب سکه کاهش پیدا کرده است اما این موضوع تأثیری بر قیمت طلا ندارد؛ چراکه

قیمت طلا تابعی از قیمت ارز و قیمت جهانی طلا است. اقدام بانک مرکزی را مثبت ارزیابی می‌کنم و در صورت تداوم می‌تواند منجر به کاهش حباب قیمت سکه شده و بیش از پیش موثر عمل کند. نکته جالب و حائز اهمیت این طرح این است که این بار برخلاف گذشته که طلا از محل خزانه به فروش می‌رسید از طریق واگذاری طلا در بورس و تبدیل آن به سکه تأمین خواهد شد. آمار سال ۱۴۰۲ حکایت از آن دارد که میزان زیادی طلا وارد کشور شده است. این منابع ارتباطی با طلای موجود در خزانه کشور نداشته و فعلاً از طریق واردات به صورت سکه در اختیار بانک مرکزی قرار می‌گیرد. در نهایت خوشبختانه این بار ایراد سابق در این حوزه اتفاق نخواهد افتاد.»

استقبال بازاریان از رویکرد جدید بانک مرکزی

عباد محمدولی، کارشناس و تحلیلگر بازار طلا و جواهر در گفت‌وگو با «فرهیختگان» تصریح کرد: «هر قدر میزان عرضه از سوی بانک مرکزی بیشتر باشد، حباب و التهاب بازار کمتر خواهد بود. این مهم که سکه‌های جدید بانک مرکزی بدون تاریخ ضرب خواهند شد اتفاق خوبی است و سبب می‌شود موضوع سکه‌های قبل از سال ۸۶ و پس از سال ۸۶ از میان برداشته شود. از این طرح خوب بانک مرکزی استقبال می‌کنیم. بازار نباید تشنه بماند و عطش بازار باید رفع شود؛ چراکه در غیر این صورت التهاب افزایش یافته و مصرف‌کننده متضرر می‌شود. این اقدام می‌تواند توام با استمرار عرضه روند مثبتی را در بازار ایجاد کند. با توجه به اینکه در آستانه پایان سال و فرارسیدن عید نوروز و مناسبات هستیم اگر

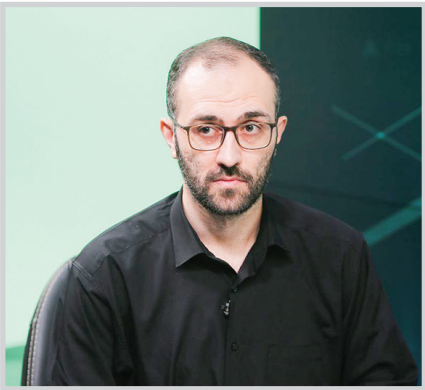
عرضه سکه به بازار به موقع انجام شود منجر به رفع نیاز و کنترل تقاضای بازار شده و می‌تواند آثار مثبتی از خود بر جای بگذارد. روند و سبک متفاوت و جدید بانک مرکزی نشان می‌دهد قصد دارد بازار را مدیریت کند. وی تکمیل کرد: «در حال حاضر و در شرایط کنونی شاهد رکود اقتصادی در بازار و موارد مربوط به تحریم هستیم. پول و علی‌الخصوص پول خود در جامعه بسیار است و مردم با این پول به بازارهای مختلف از جمله طلا، خودرو، مسکن، سکه و... ورود می‌کنند. اعتقاد دارم اگر دولت مدیریت را به سمت تولید ببرد بازارهای کاذب جمع‌آوری می‌شوند. با توجه به پتانسیل و ظرفیت‌های موجود در کشور این امکان وجود دارد که به سمت احیای تولید در کشور حرکت کنیم. باید اصناف و صنایع را در کشور فعال کنیم؛ در این صورت زمینه اشتغالزایی بیشتر فراهم می‌شود. نگاه، برنامه و بسته‌های حمایتی ما باید به سمت تولید و حمایت از صنایع خود و کوچک برود.

تکرار یک اشتباه تاریخی؟

در این راستا محمد طاهر رحیمی، اقتصاددان کشور در گفت‌وگو با «فرهیختگان» اظهار داشت: «بانک مرکزی هنوز جزئیات کاملی درمورد نحوه عرضه طلا و سکه منتشر نکرده است. با این حال، براساس اطلاعات موجود به‌طور کلی ما کلاً از تزریق طلا به بازار خاطرات خوبی نداریم. با اتفاقاتی که در نیمه دوم دهه ۹۰ و با تزریق حدود ۶۰ تن طلا به بازار در دوره آقای سیف رخ داد، منجر به بروز اتفاق مثبتی در بازار نشد و فقط بخش قابل توجهی از ذخایر بانک مرکزی که در قالب طلا بود تخلیه شد. مکانیسم فروش این سکه‌ها بسیار مهم است.» وی برای موفقیت چنین طرحی سه شرط را عنوان کرد و افزود: «شرط اول این است که به هیچ عنوان نباید به صورت زیرفروشی باشد. باید این منابع با یک برنامه هدفمند به بازار تزریق شود و نباید قیمت طلا نامتناسب و پایین‌تر از انتظارات تورمی عواملان اقتصادی باشد. طلا متأثر از ارز برای عواملان اقتصادی در کشور لنگر انتظارات تورمی است و از نرخ ارز نشأت می‌گیرد. وقتی نرخ ارز نوسان یا جهش داشته باشد، لنگر انتظارات عاملان اقتصادی رها می‌شود، در نتیجه سرمایه عاملان اقتصادی به سوی دارایی‌های بادوام یا تقریباً بادوام مثل طلا، خودرو، زمین، مسکن و... حرکت می‌کند و این دارایی‌ها به وسیله ذخیره ارزش تبدیل می‌شود و عامل اقتصادی را به سمت خروج سرمایه از اقتصاد سوق می‌دهد. بنابراین شرط دوم این است که بازار ارز به ثبات رسیده باشد، زمانی با افزایش عرضه می‌توان تعادل قیمتی را به بازار طلا یا هر بازار دیگری بازگرداند که نرخ ارز به‌مثابه لنگر انتظارات عاملان اقتصادی به ثبات و پیش‌بینی‌پذیری رسیده باشد. تا زمانی‌که این اتفاق نیفتاده ایجاد تعادل در بازار در بازه زمانی کوتاه‌مدت انجام خواهد شد.»

کنترل بازار طلا مستلزم ثبات نرخ ارز است

رحیمی افزود: «در اقتصاد دو نوع خروج سرمایه داریم؛ یک خروج سرمایه از جمله طلا و ارز از مرزهای جغرافیایی و خروج سرمایه دیگر مربوط به زمانی است که سرمایه‌گذار، تولیدکننده، صاحب وجوه نقدی و... فرصت‌های سرمایه‌گذاری را به دلیل افزایش هزینه سرمایه‌گذاری در بخش حقیقی اقتصاد کنار می‌گذارد و نقدینگی و سرمایه خود را به سمت طلا، خودرو، مسکن و ارز می‌برد. تا زمانی‌که نرخ ارز به یک ثبات بلندمدت و قابل پیش‌بینی نرسد ضرب و عرضه طلا و سکه کارساز نخواهد بود و با هر جهش ارزی تمام این فروش تبدیل به یک زیان تحمیلی به ذخایر بانک مرکزی می‌شود؛ چراکه با جهش لنگر انتظارات در نهایت نرخ طلا صعودی خواهد شد؛ زیرا طلا در کشور ما متأسفانه ابزار ذخیره ارزش است. به بیان بهتر یکی از عوامل مهم در تعیین قیمت طلا نرخ ارز است. اگر نرخ ارز به ثبات نرسد عرضه طلا و سکه توسط بانک مرکزی نیز نمی‌تواند تأثیر قابل توجهی بر قیمت طلا داشته باشد. در واقع با هر جهش ارزی قیمت طلا نیز افزایش خواهد یافت و فروش طلا توسط بانک مرکزی ممکن است منجر به زیان ذخایر طلای این نهاد شود. حتی اگر ثبات ارزی به تثبیت ارزی و به‌اصطلاح

رژیم‌peg هم تعبیر شود اجرای این رژیم ارزی نیازمند ابزارهای متناسب با آن است، رژیم تثبیت ارزی را ۶۶ درصد کشورهای دنیا به‌صورت کاملاً ابزارمحور دارند. در غیر حالت تثبیت هم بانک مرکزی می‌تواند ضمن پیش‌بینی‌پذیرکردن نرخ ارز در یک کریدور بلندمدت، در کف و سقف نوسانات بازار در خرید و فروش مداخله کند.»

مداخله بانک مرکزی یک طرفه نباشد

رحیمی ادامه داد: «شرط سوم این است که مداخلات بانک مرکزی در بازار ارز و طلا نباید به‌صورت عرضه یک طرفه ارز و طلا باشد، مداخلات یک طرفه بانک مرکزی می‌تواند منجر به کاهش قدرت این نهاد در کنترل بازار شود. در واقع، بازار به تدریج به یک مکنده تبدیل می‌شود که دارایی‌های بانک مرکزی را تخلیه می‌کند. اگر بانک مرکزی پیش‌بینی می‌کند تثبیت ارزی و ثبات ارزی فعلی پایدار خواهد ماند می‌تواند نسبت به ضرب طلا و سکه اقدام و از عدم تعادل و ناآرامی در بازار طلا جلوگیری کند، اما این موضوع نباید منجر به زیرفروشی شود و عرضه باید به نرخ حاشیه بازار طلا باشد. در غیر این صورت زیرفروشی منجر به انباشت سرمایه برای صاحبان سرمایه کلان شده و این افراد را به نرخ‌گذاران بازار طلا تبدیل می‌کند.» این کارشناس اقتصاد کلان تصریح کرد: «مداخلات بانک مرکزی در بازار نباید یک طرفه باشد، یعنی بانک مرکزی نباید فقط به‌صورت یک طرفه و مدام طلا و ارز عرضه کند، این موضوع در نهایت منجر به کاهش منابع و ذخایر بانک مرکزی از محل دارایی‌آن، یعنی طلا و انواع ارز خواهد شد. مداخلات یک طرفه عملاباعث می‌شود هیچ‌وقت نتوانیم به عطش بازار غلبه کنیم و قدرت بانک مرکزی محدود شود. مثل اتفاقی که سال ۸۷ و بعد رخ داد. در این صورت بانک مرکزی از بازسازی در بازار ارز و طلا خلع ید می‌شود و ابزارهای خود را از دست می‌دهد. مداخله بانک مرکزی در بازار باید مترادف بازسازی باشد و نه عرضه یک طرفه. بانک مرکزی باید متناسب با متغیرهای اقتصاد کلان کشور یک کریدور قیمتی برای سکه تعریف کند و در آن به معنای بازسازی مداخله و در کف و سقف با دو مدل متفاوت در خرید و فروش توأم با تکنیک عمل کند.»

خبرها

صاحبان خودروهای فرسوده تسهیلات می‌گیرند

رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده گفت: «با مبالغ وارزبندیه در صندوق توسعه و تحقیقات وزارت صمت از محل واریزی هزینه گواهی اسقاط به صاحبان خودروهای فرسوده، تسهیلاتی ارائه می‌شود.» به گزارش تسنیم، مه‌ران سالاریه اعلام کرد: «بر اساس اصلاحیه ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو، همه خودروسازان و واردکنندگان موظف هستند برای دریافت مجوز شماره گذاری، (در صورت نبود گواهی اسقاط) نسبت به واریزی عوارض اسقاط مربوطه اقدام کنند.» وی گفت: «خودروسازان به طور کلی به دو دسته خودروسازان مونتاژی و غیرمونتاژی تقسیم می‌شوند؛ خودروسازان مونتاژی برای شماره‌گذاری باید گواهی اسقاط ارائه دهند، اما خودروسازان غیرمونتاژی که شامل خودروهای سواری بالای ۴۰ درصد داخلی سازی، خودروهای تجاری و موتورسیکلت می‌شوند، می‌توانند در صورتی که گواهی اسقاط به اندازه کافی در سامانه وجود نداشته باشد، برای پرداخت ۱٫۵ درصدی ارزش خودروه به حساب صندوقی که قانون در نظر گرفته است اقدام و مجوز شماره‌گذاری دریافت کنند.» رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده افزود: «از ابتدای امسال که مسئولیت این کار به ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده سپرده شده، تعدادی از خودروها با پرداخت عوارض ۱٫۵ درصدی (عوارض نقدی) و تعدادی هم با ارائه گواهی اسقاط، شماره‌گذاری شده‌اند.»

سالاریه می‌گوید: «خوشبختانه در آئین‌نامه اجرایی ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو که به زودی تصویب خواهد شد، پیش‌بینی‌های لازم انجام شده که گواهی اسقاط به اندازه کافی تولید شود.» وی اضافه کرد: «پیش‌بینی‌های سال آینده نیز این است که گواهی اسقاط به اندازه کافی وجود خواهد داشت و حتی همه خودروهایی که قبلاً می‌توانستند در صورت نداشتن گواهی اسقاط، عوارض نقدی را پرداخت کنند، دیگر به آن هم نیازی ندارند، بر این اساس به خودروسازان هم اعلام کرده‌ایم به نحوه برنامه‌ریزی کنند که در آینده به سمت پرداخت عوارض گواهی اسقاط پیش نروند.» رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده گفت: «قرار است از مبلغی که از عوارض نقدی (عوارض ۱٫۵ درصدی) در حساب صندوقی که پیش‌بینی شده جمع شده، بعد از گردش خزانه‌داری کل،

به صاحبان خودروهای فرسوده تسهیلاتی ارائه شود.»

هدف‌گذاری ۵ میلیارد دلاری مرادوات تجاری ایران با پاکستان

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان گفت: «هدف‌گذاری کشور برای حجم مرادوات تجاری با کشور پاکستان حداقل پنج میلیارد دلار است که تاکنون در حدود دو میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار آن تحقق یافته است.» به گزارش ایسنا ای‌جی‌حسن پور روز سه شنبه در یازدهمین کمیته مشترک تجارت مرزی بین استان سیستان و بلوچستان ایران با ایالت بلوچستان جمهوری اسلامی پاکستان اظهار کرد: «۱۲ درصد از صادرات به پاکستان و ۷۰ درصد واردات از این کشور به جمهوری اسلامی ایران از مرزهای استان سیستان و بلوچستان صورت گرفته است.» وی اظهار کرد: «شرایط ممتاز سیستان و بلوچستان برای تصدی نقش بازرگانی ملی و ترانزیت خارجی میان اروپا و آسیای مرکزی با آب‌های شرقی و جنوبی و شاخ آفریقا، استان را به یک موقعیت استراتژیک با مزیت بازرگانی خاص تبدیل کرده است که امکان بهره‌مندی از این مزیت برای تجار کشور پاکستان مهیاست.» حسن پور بیان کرد: «سیستان و بلوچستان ۱۱۰۰ کیلومتر مرز خاکی با دو کشور پاکستان و افغانستان و ۳۷۰ کیلومتر مرز آبی در کرانه‌های شمالی دریای عمان دارد. این معادل یک ششم از کل مرزهای جمهوری اسلامی ایران است.»

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان گفت: «این استان با داشتن موقعیت راهبردی بازرگانی و ترانزیتی و دارا بودن کشاورزی، باغبانی و همچنین جاذبه‌های فراوان تاریخی و طبیعی و نیز صنعت و معدن در حال رشد از توانایی و ظرفیت فوق‌العاده‌ای برای توسعه مبادلات مرزی با پاکستان برخوردار است.» حسن پور با اشاره به اینکه بهبود ترانز خارجی، حضور در بازارهای هدف، برندینگ کالاهای تولیدی، افزایش توانمندی بخش خصوصی، توسعه تجارت خارجی، بازاریابی، تبلیغ و گسترش بازارهای جهانی کالا و خدمات صادراتی کشور از مهم‌ترین برنامه‌هایی است که در استان پیگیری شده است، افزود: «توسعه همکاری دوجانبه با پاکستان و همچنین نشست‌های مشترک انجام شده با هیات‌های تجاری پاکستانی موجب شده است که سیستان و بلوچستان از منظر توسعه فعالیت‌های تجاری و مبادلات

ایجاد شود و ایران آمادگی خود را برای تقویت روابط تجاری در این حوزه اعلام می‌کند.»

تولید نفت به ۳ میلیون و ۲۸۰ هزار بشکه می‌رسد

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب گفت: «توان تولیدی مناطق نفتخیز جنوب براساس یک برنامه پنج‌ساله به مرز ۳ میلیون و ۲۸۰ هزار بشکه خواهد رسید.» علی‌رضا دانشی دیروز ۲۶ دی ماه در سومین روز از چهاردهمین نمایشگاه تخصصی ساخت تجهیزات صنعت نفت خوزستان در جمع خبرنگاران، اظهار کرد: «با توجه به اینکه هزینه تعمیر چاه از حفز یک چاه جدید کمتر است، در دولت سیزدهم و با آغاز فعالیت تلاش کردیم تا نسبت به تعمیر چاه‌ها اقدام کنیم و بر این اساس هزینه‌هایی که انجام شده نسبت به آنچه رخ داده است تقریباً قابل مقایسه نیست.» به گزارش ایسنا، وی افزود: «آنچه در بحث افزایش تولید اتفاق افتاده است اقداماتی بوده که در بحث چاه‌های قدیمی انجام شده است. البته دو میدان جدید که در طرح ۲۸ مخزن بوده را به تولید آورده‌ایم که شامل میدان کبود و بالا رود است.» مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب با بیان اینکه باید بهره‌دهی چاه‌ها را ارتقا دهیم، گفت: «یک‌سری پروژه‌های ویژه برای این کار داریم و در تلاش هستیم این مهم را در حوزه مناطق نفتخیز جنوب محقق کنیم. البته از اینکه باید چاه‌های توسعه‌ای جدید نیز احداث کنیم گریزی نیست.» دانشی در خصوص طرح ۲۸ مخزن عنوان کرد: «طرح ۲۸ مخزن دولت باید به این مساله کمک کند.» وی افزود: «از امسال مجوز چاه‌های توسعه به شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب داده شده است و ما نیز در حال آماده کردن خودمان هستیم تا بتوانیم چاه توسعه‌ای احداث کنیم.» مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در خصوص برنامه افزایش تولید خاطرنشان کرد: «برنامه‌ای پنج‌ساله به وزارت نفت داده‌ایم تا توان تولیدی مناطق نفتخیز براساس این برنامه به مرز ۳ میلیون و ۲۸۰ هزار بشکه برسد. البته این برنامه مستلزم تحقق یک‌سری ملزومات است که در صورت محقق شدن می‌توانیم شاهد تحقق این برنامه پنج‌ساله باشیم.»